

טור' אהרון מרדכי

271844

בן פסיה ומיכאל

נולד ב- ט"ו בטבת תרפ"ט, 28.12.1928.

התגייס לצה"ל במרס 1953

שרת בגדוד 21 (נפת זבולון)

נפל ב- ה' באב תשי"ג, 17.7.1953

בעת מילוי תפקידו.

טוראי

מרדכי אהרן

בן פסיה ומיכאל

נפל ביום ה' באב תשי"ג (17.07.1953)
בן 25 בנופלו

חטיבת גולני

מקום מנוחתו
בית העלמין הצבאי נהריה

מקום הולדתו רומניה, מהעיר דורוחוי

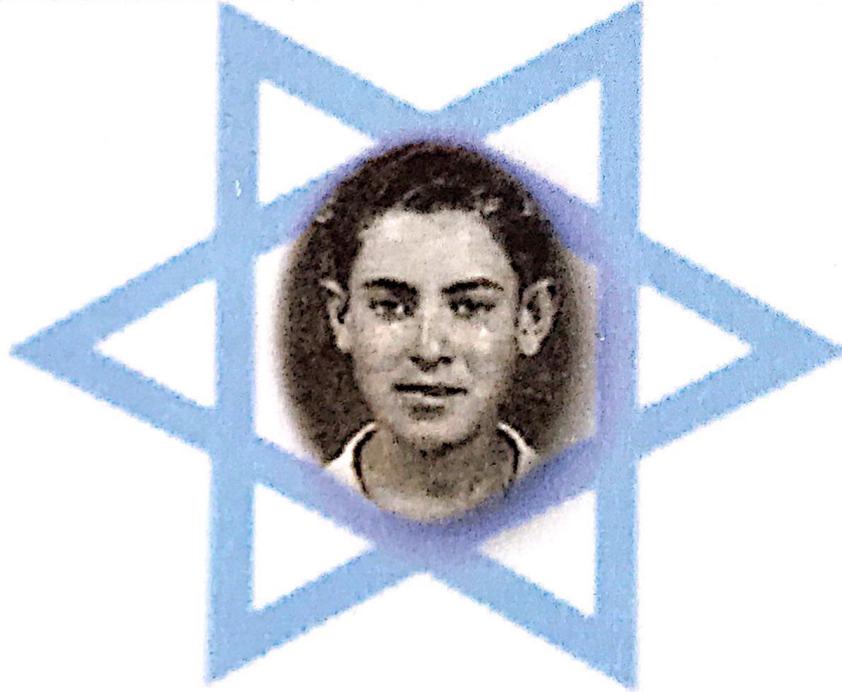

בית ספר ברומניה

בית כנסת ברומניה

עלייה לארץ ישראל

מורשת הטיבת כרמלי

חטיבה 2 – כרמלי היא אחת מששת החטיבות שהוקמו בתחילת מלחמת העצמאות (1948) ובראשיתה הייתה חלק ממרחב לבנוני.

משפורקה חטיבה זו, בפברואר 1948, התפצלה לשתי חטיבות – גולני ו-כרמלי.

גולני פעלה בעמקים ובגליל המזרחי, וכרמלי – במרחב חיפה והגליל המערבי.

למסגרת חטיבת כרמלי הוכפפו 3 גדודים – 21, 22 ו-23, ולחטיבה ניתן המספר 2. במהלך מלחמת השחרור הוקם גדוד נוסף – 24.

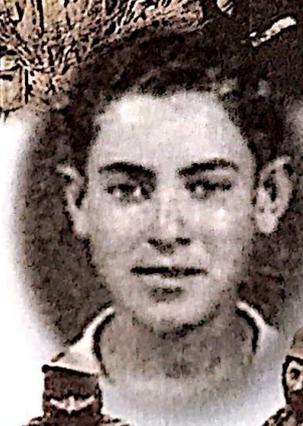
מפקדה הראשון של החטיבה היה משה כרמל, שבהמשך הפך למפקד חזית הצפון (אלוף פיקוד צפון) ובמקומו בא מגיד 22 מרדכי מקלף, לימים הרמטכ"ל של צה"ל.

במהלך מלחמת העצמאות השתתפה החטיבה במבצעים רבים, שבשיאם – שחרור העיר חיפה ב-22-21 לאפריל 1948.

בסיום המלחמה התארגנה החטיבה מחדש, והפכה לחטיבת מילואים צפונית עם בסיס בעמקים.

לוחמים מגדוד 21

אהרון מרדכי,

בן מיכאל ופסיה. נולד ביום ט"ו בטבת תרפ"ט (28.12.1928)
בעיר דורוחוי שברומניה. גמר את לימודיו בחמש כיתות של
בית-ספר יסודי.

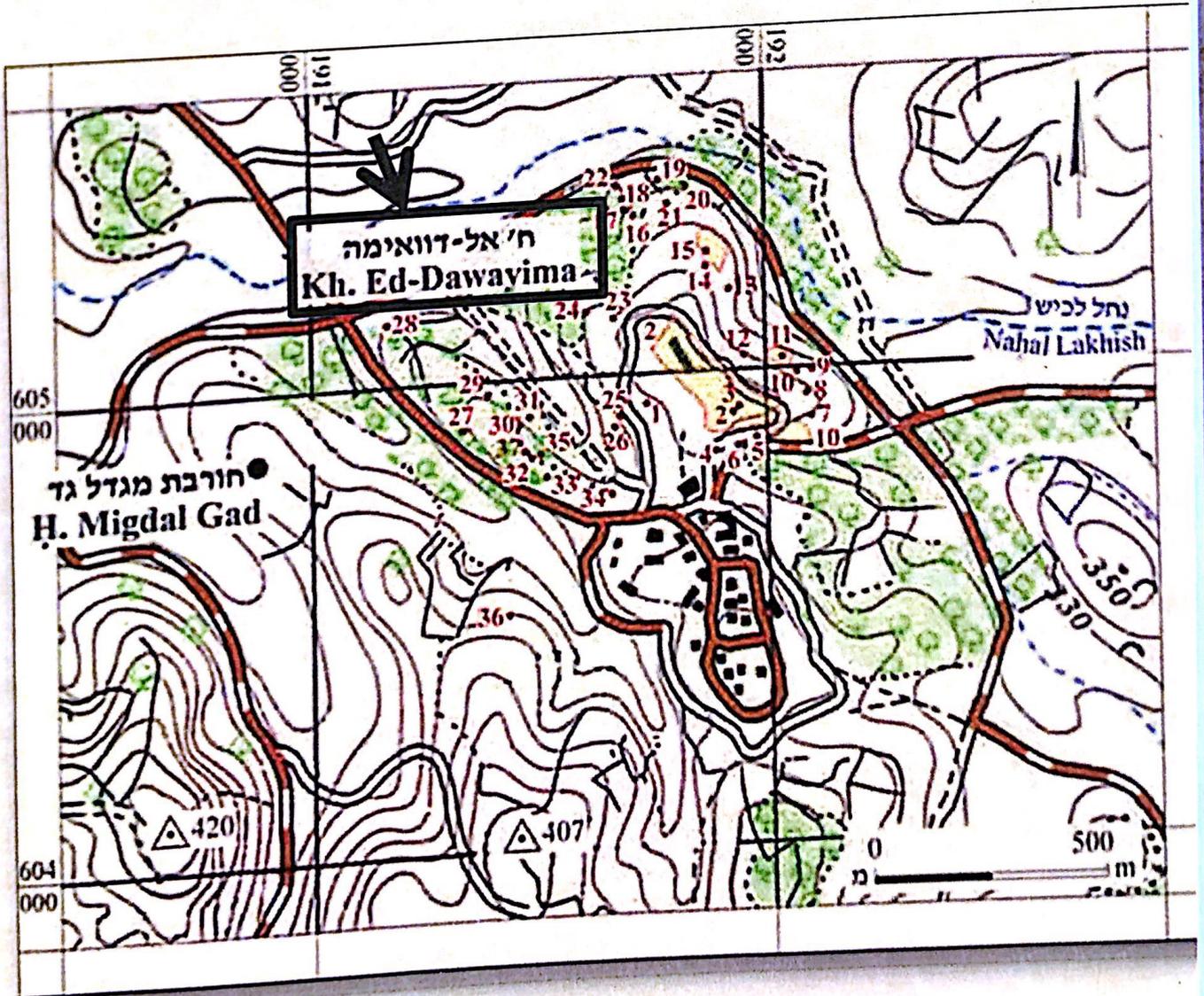
עלה לארץ בשנת 1951. גויס לצה"ל במארכ 1953.
בתאריך 17.7.1953, בעת שהגדוד עבר באיזור בית גוברין ליד
חורבות הכפר הנטוש א-דואימה (כיום מושב אמציה בחבל
לכיש), נפתחה עליהם אש ירדנית, כנראה של חיל הספר הירדני,
הגדוד ניסה לתפוס מחסות מאחורי הגבעות ממערב לאיזור
ההיתקלות. בשלב מסוים בעת ששהו על הגבעה, נורה לעברם
צרור שפגע במרדכי והרגו.

ביום ה' באב תשי"ג (17.7.1953) נפל בשעת מילוי תפקידו
בדווימה. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בנהרית.

ייהי זכרו ברוך.

אזור הלחימה

דו"ח מפורט מפי החטיבה

חוקים 1

תקנות בלגיה - חוקים: 1952

1
17/10
2/2

החטיבה עומדת בטיחן כניסתה לחקופת האמורים המדוכות. דמת המדוכות של החטיבה עם הגיעה לירצה צאותה בקיץ בחלואת התעסקות שומרת, ומטבוליים בולטים בקבלת התגבורות. עם קבלת התגבורות האחרונות יצא כניסה לאמורים טרובזים של כל היחידות החטיבה. היא תחיל בימים קרובים ביותר התקדמות זאת כפוסד תלחישת של היחידות בוסת כוננות.

1. 1

בהדו"ח האחרונים זעלונו זכים חטיבלי החטיבה לקודסים ארציים - גיה-הספר החטיבתי ענף ס.כ. תחא ג-1.7.53 מחזור של 100 חזיכיים. תקיימו התלמידות בדיא קצינים בולטאי מצולה ואמלבים, פעולה המודיעין בחטיבה נסתרה. חילץ וספחיים קודם סייורים חטיבתי. בחטיבה נמצאים מספר מטוריינים שאינם ניתנים להפעלה. לאור מצב מבחוחן ולאור היחידות החטיבה. יש לספק למלוגה הסיוע החטיבתי מספר מטוריינים דאריים לפעולה.

2. 2

החטיבה נמצאת היטב בערך בשיא עז-האדם, אולם בהחשב-כמסופחים, בהלחי מהויכיים ובכל הקוסדים להיות סוצאים מחטיבה ביגים אלה ישנו צורך לספק כחדס יולי 200 סידונים לגדוד 13 ובחדס אובוסט 200 סידונים לצדוד 17. ~~מספר הקצינים~~ מן הראוי לציין ספור ניכר כסיב כח האדם בהתגבורות האחרונות שהגיעו לחטיבה. מצבה הקצינים אינה עונה על הדרישה בימים הקרובים ישוחררו מספר קצינים.

סידורים - חטיבתי המודון ביום ספע מלואים לכל יחידות החטיבה. בעקבות התמרון תעשה פעולה לחקון הקצינים שנחבלו.

3. 3

מצב הכלכלות האסטטציות השונות באטיבה. ציוד חיישי ישנו מחסור ב-2000 חטיבה להחלפת וב-2000 זוגות מכנסי קיץ להשלמת. (מאגיס יחידה 100) אהליים - עם העברת ביים למכייים לג'עודה מחסירה בזית האחליט בחטיבה. ילק - כמות הדלק המסופקת לחטיבה אינה טאטררה לא טבועים אף לא אהרניה סדירים. יש להגדיל את כמות הדלק במטופקת לחטיבה. חנוס - סרט הגיעו מקלעים עבור המלוגה הו בייעית בגדודי החייד.

ט. 4

נראה לנו כי תקופת האמורים המדוכות האטטר קצום החטיבה במידה לבו, מחזאי שהתגבורות תענה לחטיבה היהאם לתכונות.

ד"ר דוד, סגן אלוף
מ.מ. מפקח החטיבה

דו"ח תקרית

המטה הכללי
אג"מ/מחלקת מודיעין
ק-7/430
באב חטי"ב
19 ביולי 1953

סודי - ביטוי
3 חודש

21/21

~~4~~
19/7/53

6610
2 2

ראש לשכת הרמטכ"ל
ראש אג"מ
ראש אג"מ/ספ"ן
ראש אג"מ/סב"ע
ספ"ן פקוד מודיעין

דו"ח סינוור על תקרית דריסה

מקור	תאריך פבלה/תאריך ארוץ	הערות
מודיעין/פקוד	190400	כח של גדוד 21 חנה בחר' אל ביר (נ.צ. 14031047).
	171400	בגד 21 יצא לראש פולקת חוד עם סיוע דרוזי ממקום התחנה לניהול ג'וברין לשם קבלת אספקה מוצננת. יתר הכח (260 איש ו-28 בהסוה שטא) תחת פקוד ס.פ. קבל הוראה לבצע להצטלבות כנ"ש בית-גד' ברין-הר סרב (נ.צ. 13881132) ג-172600. ציר התנועה של הכח הוא אותו ציר עליו בעה מחלקת החוד. הכח תפח בדרכו ובמקום לבצע אפזרה נע בכיוון מזרח. הכח הגיע לרובלי מאוסר אל-גו' זה סדרום ובתחיל לעקוף אותו מצד מזרח. ויתכן שתוך כדי כך נכנס לשטח האויב באותו זמן נפתחה על הכח אש מאוסר אל גו' זה דהן בכיוון דרום-מזרח. כמעט נ"א שהיו מספר צליחות בתוך שטח שלנו בין מאוסר אל גו' זה ושית' בדאלה, שצפו על הדרך וצלמו על הכח שנסוג לכיוון מערב אל גבעה 442 (נ.צ. 14011071). חוף כזי אליפות התחילה קבוצת ערבים להתקדם מא' אל גו' זה אך אש סק"ב שלנו אילצה אותם לסגת בחזרה לחר'. הקבוצה סנתה ב- 30 אי"ט. חלופי היריות החלו בשעה 1800 ונמשכו עד החשכה. הכח נסוג במשך זמן מאוסר (כ- 6 שעות) למקום חנייתו הקודם (חר' אל-ביר).

פרטי התקרית בדואימה

20.7.1953

סדרי - ניותר

י"ג/104/5589

קאש המחלקה

הנדון: תקריה שארפה ב- 17.7.53 עם גדוד 21 כסביבת דואימה

בקרתי בקשר למקרה הנ"ל בגדוד 21 ב- 19.7 כהנייתו ליד כית גוברין. שוחחתי עם מפקד הגדוד ועם מ.פ. המסייע אשר פקד על הגדוד בשעת הנוחנגשות.

להלן הספור העובדתי כפי שקבלתי:

1. הגדוד יצא במסע עבאר שבוע ב- 16.7.53 והגיעה עד לערב אותו יום לסכיכוב קבוץ להב שליד תל-הוילפה. הגדוד צעד גם בשעות החמות (עד 13.00) ותנאי השרש ששררו באותו יום פגעו בכושר האנשים. רבים פגרו בדרך ונאספו יותר מאוחר. סני אנשים סרט נמצאו עד כה, הפרדות שנשאו את ציוד פלוגת המפקדה והמסייעת לא הועמסו בצורה נכונה וגרמו לצרות-מסך המסע.

2. ליום המסע השני (17.7.53) הוהלס לשנות את שעות הצעדה. הגדוד הגיע עד 11.00 לדואימה והתכוון לשהות שם עד 1630 ולנוח. היות והצנחה ציוד בבית גוברין בשעה 17.00 נקבעה למפע-יצא המג'ד עם מחלקת הלוח ועם קציני המטה של הגדוד בשעה 15.00 והסאיר את מ.פ. מסייעת כאחראי על הגדוד. הוא הודיע לו להוביל את הגדוד בדרך "סקסט" לבית גוברין-בהחלט לתכנית.

3. מ.פ. מסייעת ארגן את המסע הגדודי כדלקמן:
יחידת הפרדות של פלוגת המפקדה טלפנים. אחריהם פלוגת המפקדה, אחריה הפלוגה המסייעת על פרדותיה ואחריה פלוגת א' ו-ב'.
מ.פ. מסייעת (מפקד הכח) נע אחרי הפרדות הראשונות.
הערה: הפרדות נשלחו קדימה בהחשש עם הקסיים בהובלתן בקצב צעידה האנשים.
סדר: מכשירי קשר היו בנמצא אך מנטיונות קודמים היה ברור שהם לא פועלים בסדר, לא דאגו לקטר משני כל שהוא.

4. ההחנגשות. השדרה הגדודית יצאה את דואימה ב- 16.30. מפקד הכח אשר נעזר בס"יר דרוזי נסה להגיע לדרך "סקסט" בטכיל נוח וקצר בכיוון מורת. כפי הנראה עברה השדרה את הגבול בסביבת "מונטר אל גודה". במקוט זה בשעה 18.15 נפחחה על השדרה אס של כ-4 רובאים מסוח בלתי יעיל. מפקד הכח הפנה את החלק הקדמי של השדרה לכיוון מערב. אחרי זמן לא רב החקמה מחלקת מסמר לאומי פתח טחן אש מהמוחן עד לטווח של 300 מ'. התקפה זו גרמה לבהלה גדולה. הפרדות זרקו ציוד וברחו. פלוגות רובאיות הספיקו לתפוס עד אז שטחים גבוהים אבל כחצי מאנחי פלוגה ב'. ברחו מן המקום והמפקדים לא הצליחו להשתלט על אנשים אלה. אחרי כאנסי הגדוד השיבו אס נעצרו אנשי המה"ל והכסיכו בצלחפות. לקראת חסיכה הסחרר שקט ומשך הלילה הושארה פלוגה אחת בסטח שהוחזק ביום. יתר הכח נאסף לשמח אחורי. נעטו מאמצים למצא את כל הציוד שהושאר בסטח. בבוקר ה-18.8 שלח מפקד הכח יחידת פרידות באבטחת מהלקה להוציא ציוד שהושאר בסטח. בהתקרב הכח למקום גורו עליו 3-4 יריות. מפקד הפרדות ראה בקרבח מקום חיילים לגיונרים. הכח נסוג מיד.
אבידות - בהחנגשות נברג איש אחד ו-2 אנשים נפצעו קל. פרדה אחת נעלמה. משך הלילה לא נשלחה הודעה לסג'ד בבית גוברין והפצופים לא פוננו.

5. מחלקת החלוצין של המג'ד הגיעה לבית גוברין ב-17.00. הם קבלו את ההצנחה והכו לגדוד. עם לילה לקח המג'ד מכונית נ.נ. בבסיס אמונים פקוד דרום-הקרוכ ונטע בדרך "סקסט" לחפש את הגדוד. הוא סור אחרי זמן מה היות והיה מזוין באקדח בלבד-מבלי למצא את הגדוד. בבקר ה-18.7 ערך המג'ד סיור אוירי באמצעות מטוס שאורגן ע"י ק. אפסנאזח חטיבתי שישב בשדה עקרון. הוא גילה את הגדוד במקומו והגיע אליו ב.נ.נ. ב-1810.00 המג'ד דווח למפ. פקוד דרום על המקרה ה-1812.00.

ר/סדרן [שמואל אמיר]

פרטי התקרית בדואימה

המטה הכללי
אגם/מחלקת מודיעין
ק-ד/4302
באב תשי"ג
19 ביולי 1953

1007 - 1010
3/10

21/21

~~19/7/53~~
19/7/53

22/22
22/22

ראש לשכת הרפס"מ
ראש אגם
ראש אגם/ספן
ראש אגם/מכשעים
מ"ו פקוד מדרום

דו"ח סינוור על תפרית דווימה

מקור	תאריך קבלה	תאריך ארוץ	מספר
מודיעין/פקוד	190400	171100	כח של דיוור 21 חנה בחר' אל ביר (ב.צ. 14031047).
		171400	בגר 21 יצא בראש מחלקת חוד עם טיור דרוזי טפקוט החנייה לכיה גוברין לשם קבלת אספקה סוציאלית. יחד הכח (260 איש ו-28 כהנות פשה) תחת פקוד מ.ס. קבל הודעה לנזע להצטרפות כביש בית-נו' ברין-הר טוב (ב.צ. 13881132) ב-171600. ציר התנועה אל הכח הוא אותו ציר עליו נעה מחלקת החוד. הכח תעה בדרכו ובמקום לנזע צפונה נע בכיוון מזרח. הכח הגיע לרובל מאבטר אל-גו' זה מדרום ונתחיל לעקוף אותו מצד מזרח. ויתכן שתוך כדי כך נכנס לשטח האוי"ב. באותו זמן נפתחה על הכח אש מאבטר אל גו' זה וכן פכוון דרום-מזרח. כמעט ונאיי שהיו מספר זליפות בתוך שטח שלנו בין מאבטר אל גו' זה ושית נדאלה. שצפו על הדרך וצלפו על הכח שנסוג לכיוון מערב אל ברעה 442 (ב.צ. 14011071). תוך כדי זליפות התחילה קבוצת ערבים להתקדם מה' אל גו' זה אך אש מק"ב שלנו אילצה אותם לסגת בחזרה לחר'. הקבוצה סנתה ב-30 אי"ס. חלופי היריות החלו בשעה 1800 דנמשך עד החשכה. הכח נסוג במסך זמן מאושר (כ-6 שעות) לפקום חנייתו הקודם (חר' אל-ביר).

מרדכי שירת בגדוד 21, "נפת זבולון"

גדוד 21 בעבר היה שייך לחטיבת 'כרמלי'
והועבר לחטיבת גולני."

מרדכי אהרון ז"ל

1953 - 1928

